

Oponentský posudek disertační práce

Autor: PhDr. Bruno Filip Valdéz

Název: Náboženství v pojetí Davida Huma

Předložená disertační práce si klade za cíl analyzovat zdroje pozitivistického a objektivistického myšlení o náboženství v díle Davida Huma. V rámci zkoumání dějin náboženství i v Humových dialozích o náboženství nalezneme zdůraznění významu zkušenostní báze lidského myšlení a kritiku kauzality a substanciality.

Disertační práce je logicky strukturována s ohledem na explicitně formulované dílčí cíle v úvodní části:

1. V návaznosti na biografické a bibliografické informace předestřít motivy problematičnosti Humova objektivistického pohledu na náboženskou zkušenost;
2. „Zmapovat empiristickou bázi Humova gnoseologického konceptu, který v důsledku vede k antimetafyzickým generalizacím a připravuje teoretickou bázi k vyloučení problému Boha z filosofie;
3. Detailněji prezentovat Humův koncept psychologického původu historických náboženství a kriticky zhodnotit jeho snahu zdiskreditovat veškerou transcendentní oporu pro náboženskou zkušenost“ (s. 13 disertační práce).

Autorovi se v 2. části podařilo – i díky vlastnímu překladu autobiografie D. Huma „My Own Life“ – dobře postihnout důležité mezníky v životě filosofa a stručně reflektovat jeho dílo v českém filosofickém myšlení. Ve 3. části disertace se zaměřuje na přípravné reflexe, zabývá se problematikou tajemství a tázání. Čtvrtá kapitola přináší Humovo gnoseologické východisko. Nejrozsáhlejší je pátá kapitola, která se soustřeďuje na Humovu filosofii náboženství a přináší zásadní relevantní témata problematiky náboženství (např. polyteismus, monoteismus, mravnost, zázraky ...) v širších kontextech a kontextech kontextů. Podařilo se předmětnou problematiku zpřehlednit a zformulovat závěr, že „Hume neshledává na křesťanství a jeho poselství nic hodnotného“ (s. 113 disertační práce). Bruno Filip Valdéz rovněž konstatuje, že „způsob kladení a řešení problému náboženství je podnes živý“ a že „Hume inspiruje, protože provokuje k inteligentní oponentuře“ (s. 113 disertační práce). Vzhledem k velkému množství naznačených motivů a asociovaných dílčích souvislostí bych považovala za potřebné, aby autor některá svá konstatování podrobněji rozvedl:

-Jak „chrání víra před banalizací skutečnosti i před nekonečným stresujícím stupňováním výkonů, před nevděčnou lhostejností i sebevzhlíživou pýchou“? (s. 8 disertační práce)

-Jak si lze vysvětlit, že česká reflexe Humovy filosofie se zatím koncentrovala zejména na epistemologickou problematiku? (s. 31 disertační práce)

-Na s. 50 disertační práce se konstatuje, že „je výzkum jazyka výlučným tématem empirického filosofování“. Mohl by toto tvrzení autor konkrétně doložit?

Disertační práce navozuje další otázky, což je vzhledem k obsahovému bohatství problematiky pochopitelné. I přes výše uvedené připomínky, nebezpečné zkratky, drobné prohřešky proti českému jazyku (např. s. 25, 26, 37, 39, 44, 48, 49, 71, 77), chyby z nepozornosti (např. s. 46, 110), splňuje disertace požadavky na tento typ kvalifikačních prací kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 27. 05. 2013

doc. PhDr. Ilona Semrádová, CSc.